

Snedsted missionshus

af Michael Riber Jørgensen

Snedsted missionshus har været en fast del af bybilledet næsten lige så længe som stationsbyen har været stationsby. Jernbanen kom i 1882, missionshuset i 1889 som det fjerde i Thy efter Thisted (1886), Sdr. Vorupør (1887) og Gettrup (1888). Ved lukningen i oktober 2013 var Snedsted således det ældste stadig fungerende missionshus i landsdelen.

Set udefra var der tale om en karakteristisk bygning i gadebilledet med den hvidkalkede, takkede gavl – om end ikke et typisk missionshus. Korset på toppen og navnet på muren ledte dog tankerne hen på det religiøse liv, som udfoldede sig inden for murene.

Navnet Pella er, som med de fleste navngivne missionshuse, hentet fra Bibelen og det græske navn for den landsby på østsiden af Jordan-floden, som i dag bærer det arabiske navn Tabqaat Fahl. Her søgte de tidlige kristne tilflugt, da romerne belejrede og indtog Jerusalem i år 70.

Med jernbanen kom også den moderne tid med alle dens fristelser til Snedsted, og Indre Mission så i den nye stationsby et behov for, hvis ikke ligefrem et tilflugtssted, så i al fald et centrum for det gude-lige liv i sognet og et udgangspunkt for missionen. Gårdejer Søren Damsgaard, der ellers selv kom fra et grundtvigiansk miljø, tog initiativ til bygningen af huset, der blev indviet 5. november 1889. Damsgaard blev selv den første formand indtil 1907, og sideløbende fungerede han fra 1892 også som omrejsende missionær.

Allerede fra 1883 holdt Damsgaard søndagsskole i sit eget hjem; den første af sin slags i Thy. Efter indvielsen af missionshuset rykkede man herover, hvor søndagsskolen varede ved i et helt århundrede, indtil man i 1989 måtte indstille arbejdet på grund af for få børn.

Snedsted missionshus 2014. Førstesalen blev bygget til i 1926.

Manglende tilslutning blev også Pellas skæbne. Talmæssigt toppede Indre Mission i midten af 1950'erne. På det tidspunkt var der op imod 800 aktive missionshuse over hele landet. I dag er der under 250 tilbage. Med lukningen af Pella i oktober 2013 og nedrivningen i efteråret 2015 er der ét mindre.

Missionshusenes arkitektoniske kvaliteter kan måske diskuteres. Til gengæld er det svært at komme uden om deres kulturhistoriske udsagnskraft og deres værdi som repræsentanter for et ikke uvæsentligt stykke historie, i Thy og i Danmark. Det er således en vigtig del af vores fysiske kulturarv, der forsvinder, efterhånden som missionshuse bliver taget ud af brug og revet ned.

Michael Riber Jørgensen.

Født 1981. Museumsinspektør ved Museum Thy.